

Op Stapel 2026-14

13 mei 2026

- › *In de rubriek [Op Stapel](#) geven de collega's van de afdeling Beleid en Belangenbehartiging kort toelichting bij ontwerpregelgeving die eerstdaags wordt behandeld in het Vlaams Parlement (decreten) of door de Vlaamse Regering wordt goedgekeurd (besluiten).*

De toelichting geeft de stand van zaken weer bij het afsluiten van de onderhandelingen in Sectorcomité X. Definitief uitsluitel kan uiteraard alleen de tekst geven die in het Belgisch Staatsblad wordt gepubliceerd.

Voor bijkomende inlichtingen kunt u terecht bij:

GO! onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap
Afdeling Beleid en Belangenbehartiging
Team Beleidsthema's en Onderhandelingen

Joachim Van Tilburg en Els Supply (wat de toelichting betreft)
joachim.van.tilburg@g-o.be els.supply@g-o.be

Geert Spiessens (wat het standpunt van het GO! betreft)
geert.spiessens@g-o.be

In deze aflevering:

Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026.

▸ **Programmadedcreet bij de begrotingsaanpassing 2026**

Dit programmadedcreet voert een aantal begrotingsaanpassingen door voor verschillende beleidsdomeinen. Voor Onderwijs en Vorming gaat het om de volgende zaken:

- **Aanpassing NT2-asielmiddelen in het volwassenenonderwijs**
  - Om de besparingsdoelstelling te bereiken wordt een deel van de voorziene NT2-asielmiddelen voor de centra voor basiseducatie en de centra voor volwassenenonderwijs (cvo) in het begrotingsjaar 2026 geschrapt.

Voor de cvo betekent dit het volgende: er worden 14.540,37 aanvullende leraarsuren, 212,66 aanvullende punten en een bedrag van 266.863,97 euro aan werkingsmiddelen toegekend.

Deze maatregel gaat in vanaf 1 januari 2026.

- **Subsidies voor taalversterkende initiatieven**
  - De Vlaamse regering kan middelen aanwenden voor initiatieven die bijdragen aan de versterking van de Nederlandse taalvaardigheid van kinderen en jongeren.
  - Hiervoor kan er door de Vlaamse regering een samenwerking worden aangegaan met de gekozen organisatie(s) voor maximaal 4 jaar.
- **Extra werkingsbudget voor professionalisering en de aankoop van didactisch materiaal in het kleuteronderwijs ter ondersteuning van de implementatie van minimumdoelen in het kleuteronderwijs**
  - Het gaat om een bedrag (extra werkingsbudget) van 13.552.000 euro. Deze middelen worden toegekend aan scholen voor gewoon en buitengewoon basisonderwijs met kleuteronderwijs, pro rata hun aandeel in het totaal aantal kleuters op de eerste schooldag van februari 2026.
  - Het bedrag wordt uitbetaald voor 31 december 2026 en kunnen tot 30 juni 2028 gebruikt worden.
- **Schrappen forfaitaire deel globale puntenenveloppe**
  - Er worden minder punten in de globale puntenenveloppe toegekend. Concreet gaat het om het deel van de globale puntenenveloppe dat gebaseerd is op het forfaitair leerlingenaantal van de scholengemeenschap.

De maatregelen gaan in vanaf 1 september 2026, tenzij anders vermeld.

Protocol van *het* Gemeenschapsonderwijs bij het voorontwerp van decreet Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026

Het Gemeenschapsonderwijs geeft een **protocol van niet-akkoord** bij het voorontwerp van decreet Programmadecreet bij de begrotingsaanpassing 2026.

In dit Programmadecreet gaat uiteraard een belangrijke aandacht naar de besparingsmaatregelen voor het secundair onderwijs. Het Gemeenschapsonderwijs stelt in dat verband op prijs dat de Vlaamse Regering gezocht heeft naar maatregelen om het bedrag dat op het secundair onderwijs moet bespaard worden, lager te houden dan initieel was voorzien in het Centenboekje. Desalniettemin blijft het Gemeenschapsonderwijs - evident - bij haar principiële standpunt dat besparen op onderwijs contra-productief is.

Meer concreet willen we de volgende punten benadrukken:

- ° Met betrekking tot artikel 12 - de **aanpassing NT2-asielmiddelen** in het volwassenenonderwijs - betreuren we uiteraard de besparing en herhalen we nadrukkelijk onze vraag naar het structureel maken van deze asielmiddelen.
- ° Met betrekking tot artikel 13 - subsidies voor **taalversterkende initiatieven** - betreft het Gemeenschapsonderwijs dat er, tegelijk met besparingen in onderwijs, onderwijsmiddelen doorgeschoven zullen worden naar andere beleidsdomeinen. We vellen hiermee evenwel geen oordeel over de meerwaarde van taalinitiatieven die zich buiten het beleidsdomein onderwijs situeren. Bovendien blijkt niet eenduidig uit voorliggend voorontwerp van programmadecreet of er met elke, door de Vlaamse regering geselecteerde organisatie een beheersovereenkomst afgesloten zal worden. Voor het Gemeenschapsonderwijs is dit een evidentie aangezien het toch kostbare onderwijsmiddelen zijn die via subsidiëring naar organisaties buiten onderwijs zullen vloeien. Wanneer - terecht - accountability van gefinancierde en gesubsidieerde onderwijsactoren wordt verwacht, dan ook van andere actoren buiten onderwijs die onderwijsmiddelen zullen ontvangen.
- ° Met betrekking tot artikel 14 – **infrastructuur** – willen we er nadrukkelijk op wijzen dat, ook al zijn dit projecten die al in gebruik zijn genomen, er een personeelsinzet omwille van nazorg noodzakelijk blijft. We begrijpen dan ook niet waarom hierop een besparing wordt doorgevoerd.
- ° Met betrekking tot artikel 16 - **extra werkingsbudget** voor professionalisering en de aankoop van didactisch materiaal **in het kleuteronderwijs** ter ondersteuning van de implementatie van minimumdoelen in het kleuteronderwijs - waardeert het Gemeenschapsonderwijs dat er, jammer genoeg slechts eenmalig, bijkomende middelen ter beschikking worden gesteld ter ondersteuning van de implementatie van de minimumdoelen in het kleuteronderwijs. Echter merken we op dat, door bij de berekeningswijze de eerste schooldag van februari als teldatum te hanteren, scholen in programma-tie verstoken zullen blijven van deze middelen aangezien zij tellen op de eerste schooldag van oktober. We vragen nadrukkelijk deze passage aan te passen om ook deze scholen het extra werkingsbudget te kunnen toekennen.
- ° Met betrekking tot artikels 17 en 18 - het **schrapen van het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe** - herhalen we onze waardering voor de inspanningen die de overheid heeft gedaan om het effectief te realiseren besparingsbedrag voor het secundair onderwijs zo beperkt mogelijk te houden. Niettemin verwijzen we naar ons protocol van niet-akkoord bij het voorontwerp van besluit bij het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van verschillende besluiten van de Vlaamse

Regering van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming, wat betreft de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken en in het secundair onderwijs.

Daarin verwezen we reeds naar de effecten van de andere besparingsmaatregelen op de globale puntenenveloppe: *“Niet alleen zorgt een lager pakket uren-leraar voor scholen voor organisatorische moeilijkheden, maar heeft dit ook een impact op de berekening/grootte van de globale puntenenveloppe. Dit rimpeleffect heeft tot gevolg dat het verlagen van de degressieve schijven tot een dubbele besparing leidt, nl. op uren-leraar (het primaire proces) én op de globale puntenenveloppe (het secundaire proces). Wat dit laatste betreft heeft de Vlaamse regering ook nog beslist om het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe te schrappen, nl. als onderdeel van de directe besparingen in het secundair onderwijs. En ten derde hebben de nieuwe klassplitsingsnormen LBV eveneens een negatief effect op de berekening/grootte van de globale puntenenveloppe. De globale puntenenveloppe passeert dus drie keer langs de besparingskassa. De globale puntenenveloppe is echter van groot belang voor de secundaire processen die op hun beurt jaar na jaar toenemen in omvang, complexiteit en belang. Deze processen zijn nodig om onderwijs en scholen te kunnen organiseren én om directies en leerkrachten zo maximaal mogelijk te kunnen laten focussen op hun kerntaak, nl. onderwijs van hoge kwaliteit verstrekken. Deze besparingsmaatregelen hebben een grote impact op de organisatie van het primaire proces en van de secundaire processen.”*

In dit protocol wil het Gemeenschapsonderwijs opnieuw nadrukkelijk wijzen op het rimpeleffect dat andere besparingsmaatregelen hebben op de globale puntenenveloppe. De vermindering van de degressieve schijven én de besparingen op de levensbeschouwelijke vakken zorgen al voor een daling van de GPE en met dit voorontwerp van programmadecreet wordt daarbovenop een volledige poot van de globale puntenenveloppe weggenomen. Dit heeft een enorme impact op de secundaire processen. Deze secundaire processen zijn niet alleen nodig om een school te organiseren en om directies/leerkrachten te ontlasten ten behoeve van hun kerntaken, maar worden ook steeds belangrijker, complexer en omvangrijker. Hierdoor zijn ook steeds meer specifieke en gespecialiseerde profielen nodig om deze processen kwaliteitsvol en volgens de Europese, federale of regionale regelgeving uit te voeren. Door disproportioneel te besparen op de secundaire processen gaan deze processen dus niet verminderen of verdwijnen en gaan scholen/schoolbesturen zich genoodzaakt zien om hiervoor nog meer te putten uit de financieringsbronnen voor de primaire processen. Kortom, zowel primaire als secundaire processen worden getroffen, hetgeen het Gemeenschapsonderwijs niet voor ogen heeft.

Het Gemeenschapsonderwijs stelt daarom in eerste lijn voor om de voorliggende besparing op het forfaitaire deel van de globale puntenenveloppe te schrappen en om het vooropgestelde besparingsbedrag te realiseren door de voorziene maatregelen met betrekking tot inductie uit te stellen. Bij inductie gaat het immers om middelen die nog moeten uitgegeven worden en gaat om een beperkte doelgroep; een doelgroep die trouwens volledig binnen de geest van inductie onder de geldende bepalingen en middelen inzake aanvangsbegeleiding valt. In tweede lijn stellen we voor om het voorziene besparingsbedrag op de globale puntenenveloppe te halveren en om de andere helft van het besparingsbedrag te realiseren via de bestaande 20.000 uren scholengemeenschap.

Besluitend: de combinatie van deze directe besparingsmaatregel, met de rimpeleffecten van de besparing op de degressieve schijven en van de besparing op de levensbeschouwelijke vakken, zorgt voor een driedubbele impact op de globale puntenenveloppe. Dit is een disproportionele impact op de secundaire processen die nodig zijn om onderwijs te organiseren en om directies/leraren te ontlasten zodat zij zich kunnen focussen op hun kerntaken. Daarom ziet het Gemeenschapsonderwijs zich genoodzaakt om een protocol van niet-akkoord neer te leggen.

